บทความ อ. ๒๖/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเปิดได้มั้ย

ในการยื่นขอจดทะเบียนสมาคมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อดูแลผลประโยชน์ในกลุ่มอาชีพ การขอให้เปิดเผยรายละเอียดซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของสมาชิกในกลุ่มสมาคมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของกลุ่มสมาคม จะทำได้มากน้อยแค่ไหน มาดูเรื่องนี้กัน

นาย ก. มีหนังสือถึงสำนักงาน A ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลเกี่ยวกับการยื่นขอจดทะเบียนเป็นสถาบันชาวไร่...ของสมาคมเพื่อการเกษตรภาค... เพื่อจะตรวจสอบความถูกต้องของกลุ่มสมาคมนั้นว่ามีสมาชิกถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ สำนักงาน A เปิดเผยข้อมูลที่สมาคมนำมายื่นขอจดทะเบียน แต่ปฏิเสธการเปิดเผยเลขบัตรประชาชนและชื่อ - สกุลของสมาชิก เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล นาย ก. จึงยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ เลขบัตรประชาชนและชื่อ – สกุลของสมาชิกในแบบสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกสถาบันชาวไร่...ของสมาคมเพื่อการเกษตรภาค... ที่ใช้ในการยื่นขอจดทะเบียน จำนวน ๘๑๗ ราย เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้องโปร่งใสในการขอจดทะเบียนเป็นสถาบันชาวไร่...แห่งใหม่ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน A และพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนประกอบกันแล้ว เห็นว่า แม้เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล แต่มิได้เป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์โดยให้สำนักงาน A กำหนดวิธีการให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูเอกสารได้โดยห้ามพกพาหรือนำเครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อื่นใดในการบันทึกภาพและเสียงขณะทำการตรวจดู

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สค ๙๕/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"

บทความ อ. ๒๘/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

อยากได้เอกสารในสำนวนคดี

ช่วงนี้ประเด็นร้อนแรงในสังคมคงไม่พ้นคดีหนึ่งที่มีการชิงไหวชิงพริบทั้งในเรื่องหลบหนีออกจากบ้านไม่ให้ตำรวจในท้องที่จับตามหมายจับ แต่โผล่ไปมอบตัวที่กรุงเทพฯ รวมไปถึงการนำเรื่องไปร้องเรียนต่อหน่วยงานที่มีอำนาจในการเรียกตำรวจไปชี้แจง ซึ่งอาจทำให้ก้าวล่วงไปถึงสำนวนคดี จะทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบทางคดีกันได้ มาดูว่ามีหลักในการเปิดเผยสำนวนคดีได้แค่ไหน

นาง ก เป็นมารดาของนาย ข ได้มีหนังสือถึงสถานีตำรวจภูธร A เพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนคดีที่นาย ข ได้ขับขี่รถจักรยานยนต์และถูกรถยนต์ของนาย ค ชน เป็นเหตุให้นาย ข บาดเจ็บสาหัส โดยขอข้อมูลข่าวสารหลายรายการเช่น รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี บันทึกการรับแจ้งเหตุ ชื่อพนักงานสอบสวน วันเวลาตรวจสถานที่เกิดเหตุ บัญชีวัตถุพยานที่ตรวจพบ บุคคลที่เกี่ยวข้องในสถานที่เกิดเหตุ แผนผังภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ บันทึกปากคำผู้ที่เกี่ยวข้องหลักฐานการขอใช้ค่ารักษาพยาบาลและค่าเสียหายของบริษัทประกันภัย สถานีตำรวจภูธร A เปิดเผยเฉพาะประจำวันเกี่ยวกับคดี ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการอื่น ๆ ปฏิเสธการเปิดเผย โดยให้เหตุผลว่า ถือเป็นความลับของทางราชการ ตามระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีลักษณะที่ ๒๙ การเปิดเผยจะมีผลกระทบต่อคดีอันอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาง ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ บันทึกการรับแจ้งเหตุ ชื่อพนักงานสอบสวน วันเวลาตรวจสถานที่เกิดเหตุ บัญชีวัตถุพยานที่ตรวจพบ บุคคลที่เกี่ยวข้องในสถานที่เกิดเหตุ แผนผังภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ บันทึกปากคำผู้ที่เกี่ยวข้องหลักฐานการขอใช้ค่ารักษาพยาบาลและค่าเสียหายของบริษัทประกันภัย เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยเป็นข้อมูลในสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า สถานีตำรวจภูธร A ได้รวบรวมพยานหลักฐานสรุปสำนวนการสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาในคดีดังกล่าวไปยังพนักงานอัยการแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นศาล การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์จะกระทบต่อข้อเท็จจริงแห่งคดีและพยานเอกสารในชั้นศาล อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การปฏิเสธการเปิดเผยข่าวสารตามอุทธรณ์ของสถานีตำรวจภูธร A จึงชอบแล้ว วินิจฉัยให้ ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th
(ที่ สค ๙๙/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"

บทความ อ. ๒๙/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

รายงานตรวจพิสูจน์ร่องรอยเฉี่ยวชน

เราพูดถึงเอกสารในสำนวนคดีมาแล้ว ยังมีประเด็นให้พูดต่ออีกครับ เรื่องนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์จะสามารถเปิดเผยได้หรือไม่ มาดูครับ

นาย ก ขับขี่รถยนต์ประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชนกับคู่กรณี นาย ก เลยมีหนังสือถึงศูนย์พิสูจน์หลักฐานเพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการตรวจพิสูจน์ร่องรอยการเฉี่ยวชนที่รถของกลาง ๒ คัน เพื่อจะนำไปเป็นหลักฐานในการฟ้องคดีแพ่งต่อคู่กรณี ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ปฏิเสธการเปิดเผย โดยให้เหตุผลว่า รายงานผลการตรวจพิสูจน์เป็นข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมซึ่งยังไม่เสร็จสิ้น การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือรายงานตรวจพิสูจน์คดีจราจรซึ่งเป็นรายงานข้อเท็จจริงที่ได้จากสถานที่เกิดเหตุ การถ่ายรูป โดยนำมาตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ร่องรอยเฉี่ยวชนของรถยนต์คู่กรณี เพื่อใช้สรุปสำนวนคดีของพนักงานสอบสวน แม้กระบวนการทางคดียังไม่เสร็จสิ้น แต่เมื่อการจัดทำรายงานการตรวจพิสูจน์ในส่วนของศูนย์พิสูจน์หลักฐานเสร็จสิ้นแล้ว ข้อเท็จจริงการตรวจพิสูจน์เป็นที่ยุติและไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ จึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงกับรายงานการตรวจพิสูจน์ดังกล่าว จึงมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องส่วนได้เสียของตน อีกทั้งการเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th
(ที่ สค ๑๐๒/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"

บทความ อ. ๓๐/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

ก่อสร้างยังไม่เสร็จแต่จ่ายเงินแล้ว

การจัดซื้อจัดจ้าง โดยปกติจะมีการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างก็ต่อเมื่อมีการก่อสร้างแล้วเสร็จ อาจมีข้อตกลงแบ่งจ่ายเป็นงวด ๆ งานเสร็จก็จ่ายตามงวดที่เสร็จ แต่เรื่องนี้งานยังไม่เสร็จแต่เบิกจ่ายให้เรียบร้อยแล้ว ก็ต้องตรวจสอบกันหน่อย

นาย ก เป็นเจ้าหน้าที่ของเทศบาลแห่งหนึ่ง ถูกร้องเรียนว่าทุจริตในโครงการก่อสร้างอาคารเทศบาล และโครงการก่อสร้างทางเข้าเทศบาล สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้เข้าตรวจสอบและเห็นว่ามีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริต เนื่องจากมีการเบิกจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างเรียบร้อยโดยที่การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ จึงส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยมีการแจ้งข้อกล่าวหาให้นาย ก ทราบ และนาย ก ได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างสรุปสำนวนเพื่อพิจารณาชี้มูลความผิด นาย ก จึงมีหนังสือถึงสำนักงาน ป.ป.ท. ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานประจำวันของสถานีตำรวจภูธรพร้อมภาพถ่ายสถานที่ก่อสร้าง เพื่อประกอบการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา สำนักงาน ป.ป.ท. ปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) (๔) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นเอกสารหลักฐานที่อยู่ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของสำนักงาน ป.ป.ท. จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการสรุปสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อพิจารณาชี้มูลความผิด จึงถือได้ว่าการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวยังไม่เสร็จสิ้น ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นเพียงผู้ถูกกล่าวหายังมิได้ถูกลงโทษทางวินัยหรือทางอาญาอันจะถือว่าเป็นการกระทบสิทธิของผู้อุทธรณ์ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ในขณะนี้จึงอาจเป็นอุปสรรคต่อการพิจารณาชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ท. อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การปฏิเสธการเปิดเผยข่าวสารตามอุทธรณ์ของสำนักงาน ป.ป.ท. จึงชอบแล้ว วินิจฉัยให้ ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th
(ที่ สค ๑๐๐/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"